

Representativiteitstoets BO Akkerbouw 2024

Analyse ten behoeve van een nieuwe Verbindendverklaring

Jakob Jager en Ruud van der Meer

BO Akkerbouw is in 2022 representatief voor de sectoren granen, suiker, zaaizaad (incl. graszaad), andere producten (waaronder aardappelen), en groenten en fruit (waaronder uien) uitgedrukt in Standaardopbrengst. Brancheorganisaties zijn representatief als hun leden ten minste 66,7% in areaal (ha) of Standaardopbrengst (SO) vertegenwoordigen.

BO Akkerbouw is representatief als de leden ten minste twee derde van de Standaardopbrengst (SO) in de akkerbouw vertegenwoordigen (verordening 1308/2013) gebaseerd op gegevens van de Landbouwtelling 2022 en de ledenorganisaties van BO Akkerbouw. De grens is behaald voor de sectoren: granen, groenten en fruit, suiker, zaaizaad inclusief graszaad en 'andere producten' (tabel 1). Voor de gewasgroep uien is een nadere uitsplitsing gemaakt, zie tabel 2.

De structuurgegevens van de land- en tuinbouw in Nederland voor deze toets zijn ontleend aan de Landbouwtelling 2022. Deze telling heeft als peildatum 15 mei voor de gewasarealen en wordt ieder jaar uitgevoerd. De representativiteit is vastgesteld door de gegevens van leden van LTO Nederland (LTO Noord, ZLTO en LLTB), de NAV en het NAJK te koppelen aan de structuurgegevens in de Landbouwtelling 2022. Het aandeel van de leden is bepaald voor de kengetallen: aantal bedrijven, areaal gewassen en de omzet uitgedrukt in Standaardopbrengst (SO).

Tabel 1 Totaal aantal bedrijven, arealen en Standaardopbrengst (SO) naar gewasgroep voor gespecialiseerde akkerbouwbedrijven a)

	Totaal in Landbouwtelling 2022			Totaal van ledenorganisaties b)			Totaal aandeel leden-organisaties (%)		
	Aantal bedrijven	Areaal (ha)	Aantal SO (x mln. euro)	Aantal bedrijven	Areaal (ha)	Aantal SO (x mln. euro)	Aandeel bedrijven	Aandeel areaal	Aandeel SO
Gespecialiseerde akkerbouwbedrijven met gewasgroep c):									
Sector andere	6.022	127.230	905	3.321	86.788	633	55,1	68,2	69,9
Sector granen	6.663	124.052	225	3.566	83.283	153	53,5	67,1	67,8
Sector groenten en fruit	3.377	41.223	304	2.092	28.052	210	61,9	68,0	69,0
Sector suiker	5.075	60.176	194	3.142	40.733	132	61,9	67,7	67,7
Sector vlas en hennep	320	3.212	5	195	1.863	3	60,9	58,0	59,7
Sector zaaizaad (incl. graszaad)	776	7.115	18	500	4.891	12	64,4	68,7	68,2
Totaal BO akkerbouwgewassen d)	8.600	362.799	1.651	4.297	246.036	1.142	50,0	67,8	69,2

a) De ondergrens voor de bedrijven en gewasgroepen is 3.000 euro SO. Zie bijlage 1 voor indeling van de akkerbouwproducten naar gewasgroepen/sectoren; b) Gebaseerd op het aantal unieke leden-bedrijven, want een bedrijf kan lid zijn van meerdere organisaties; c) Een bedrijf is gespecialiseerd als meer dan twee derde van de totale Standaardopbrengst (SO) van het aangegeven bedrijfsonderdeel afkomstig is; d) Per gewasgroep geldt een ondergrens van 3.000 euro SO. Die grens wordt niet altijd gehaald, maar wel bij totaal BO Akkerbouw omdat daarbij alle gewassen van de zes groepen worden meegeteld. Daarom zijn de arealen in de regels 'Totaal gewasgroepen' groter dan de som van de afzonderlijke gewasgroepen.

Bron: Landbouwtelling 2022, LTO, NAV en NAJK, bewerking Wageningen Economic Research.

Tabel 2 Totaal aantal bedrijven, arealen en Standaardopbrengst (SO) naar gewas voor de gewasgroep uien en loken voor gespecialiseerde akkerbouwbedrijven a)

	Totaal in Landbouwtelling 2022			Totaal van ledenorganisaties b)			Totaal aandeel van leden-organisaties (%)		
	Aantal bedrijven	Areaal (ha)	Aantal SO (x mln. euro)	Aantal bedrijven	Areaal (ha)	Aantal SO (x mln. euro)	Aandeel bedrijven	Aandeel areaal	Aandeel SO
Uien en loken	3.175	25.794	201	1.727	17.725	138	54,4	68,7	68,8
Zaaiuien	2.126	19.701	154	1.427	13.794	108	67,1	70,0	70,0
Plantuien en sjalotten	653	5.755	44	417	3.701	29	63,9	64,3	64,6
Zilveruien	22	306	3	13	204	2	59,1	66,7	66,8
Loken	12	32	1	9	25	0	75,0	79,0	81,8

a) De ondergrens voor de bedrijven en gewasgroepen is 3.000 euro SO. Zie bijlage 2 voor indeling van de akkerbouwproducten naar gewasgroepen/sectoren; b) Gebaseerd op het aantal unieke leden-bedrijven, want een bedrijf kan lid zijn van meerdere organisaties; c) Een bedrijf is gespecialiseerd als meer dan twee derde van de totale Standaardopbrengst (SO) van het aangegeven bedrijfsonderdeel afkomstig is; d) Per gewasgroep geldt een ondergrens van 3.000 euro SO. Die grens wordt niet altijd gehaald, maar wel bij totaal BO Akkerbouw omdat daarbij alle gewassen van de zes groepen worden meegeteld. Daarom zijn de arealen in de regels 'Totaal gewasgroepen' groter dan de som van de afzonderlijke gewasgroepen.

Bron: Landbouwtelling 2022, LTO, NAV en NAJK, bewerking Wageningen Economic Research.

Bijlage 1 Indeling van gewassen in gewasgroepen/sectoren

Gewas	Gewascode	Gewasgroep	Sector
Aardappelen, consumptie	2014	Consumptieaardappelen	Andere
Aardappelen, poot NAK	2015	Pootaardappelen	Andere
Aardappelen, poot TBM	2016	Pootaardappelen	Andere
Aardappelen, zetmeel	2017	Zetmeelaardappelen	Andere
Bonen, tuin- (droog te oogsten) (geen consumptie)	853	Groenten - andere producten	Andere
Bonen, veld- (onder andere duiven-, paarden-, wierbonen)	311	Groenten - andere producten	Andere
Erwten (droog te oogsten)	308	Groenten - andere producten	Andere
Sojabonen	665	Groenten - andere producten	Andere
Witlofwortel, productie	2787	Groenten - andere producten	Andere
Cichorei	511	Groenten - andere producten	Andere
Lupinen, niet bittere-	663	Groenten - andere producten	Andere
Blauwmaanzaad	247	Handels- en oliegewassen	Andere
Karwijzaad	246	Handels- en oliegewassen	Andere
Raapzaad	664	Handels- en oliegewassen	Andere
Koolzaad, winter (ook boterzaad)	1922	Handels- en oliegewassen	Andere
Koolzaad, zomer (ook boterzaad)	1923	Handels- en oliegewassen	Andere
Lijnzaad niet van vezelvlas (olievlas)	666	Handels- en oliegewassen	Andere
Gerst, winter-	235	Gerst	Granen
Gerst, zomer-	236	Gerst	Granen
Haver	238	Haver	Granen
Rogge (geen snijrogge)	237	Rogge	Granen
Tarwe, winter-	233	Tarwe	Granen
Tarwe, zomer-	234	Tarwe	Granen
Boekweit	3510	Overige granen	Granen
Mais, suiker-	814	Overige granen	Granen
Naakte haver	6636	Haver	Granen
Quinoa	1022	Overige granen	Granen
Soedangras/Sorghum	3519	Overige granen	Granen
Spelt	382	Overige granen	Granen
Teff	381	Overige granen	Granen
Triticale	314	Overige granen	Granen
Aardperen	1949	Overige granen	Granen
Zoete aardappelen	6632	Overige granen	Granen
Aardbeien open grond, productie	2702	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Aardbeien open grond, vermeerdering	2700	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Aardbeien open grond, wachtbed	2701	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Andijvie, productie	2708	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Asperges, oppervlakte die nog geen productie oplevert	2711	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Asperges, oppervlakte die productie oplevert	2710	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Augurk, productie	2731	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Bloemkool, winter, productie	2795	Brassica	Groenten en fruit
Bloemkool, zomer, productie	2797	Brassica	Groenten en fruit
Boerenkool, productie	2715	Brassica	Groenten en fruit
Bonen, bruine-	242	Peulvruchten	Groenten en fruit

Bonen, tuin- (groen te oogsten)	854	Peulvruchten	Groenten en fruit
Bospeen, productie	2717	Wortelen	Groenten en fruit
Broccoli, productie	2719	Brassica	Groenten en fruit
Chinese kool, productie	2721	Brassica	Groenten en fruit
Courgette, productie	2723	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Erwten, groene/gele, groen te oogsten	244	Peulvruchten	Groenten en fruit
Kapucijners (en grauwe erwten)	241	Peulvruchten	Groenten en fruit
Knoflook	1021	Uien en loken	Groenten en fruit
Knolselderij, productie	2725	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Knolvenkel/venkel, productie	2727	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Komkommer, productie	2729	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Koolraap, productie	2737	Brassica	Groenten en fruit
Koolrabi, productie	2739	Brassica	Groenten en fruit
Kroten/rode bieten, productie	2741	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Meloen, productie	2733	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Paksoi, productie	2745	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Pastinaak, productie	1023	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Peterselie, productie	1037	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Peulen, productie	2747	Peulvruchten	Groenten en fruit
Pompoen, productie	2735	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Prei, winter, productie	2799	Uien en loken	Groenten en fruit
Prei, zomer, productie	2801	Uien en loken	Groenten en fruit
Pronkbonen, productie	2751	Peulvruchten	Groenten en fruit
Raapstelen, productie	2753	Brassica	Groenten en fruit
Rabarber, productie	2755	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Radijs, productie	2757	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Rodekool, productie	2759	Brassica	Groenten en fruit
Savooiekool, productie	2761	Brassica	Groenten en fruit
Schorseneren, productie	2763	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Selderij, bleek- en groen-, productie	2765	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Sla, ijsberg-, productie	2767	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Sla, overig, productie	2771	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Sla, radicchio rosso, productie	2769	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Spinazie, productie	2773	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Spitskool, productie	2775	Brassica	Groenten en fruit
Spruitkool/spruitjes, productie	2777	Brassica	Groenten en fruit
Stamsperziebonen (=stamslabonen), productie	2779	Peulvruchten	Groenten en fruit
Stoksnijbonen en stokslabonen, productie	2781	Peulvruchten	Groenten en fruit
Valeriaan, productie	1019	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Waspeen, productie	2783	Wortelen	Groenten en fruit
Wilde marjolein (Oregano), productie	1030	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit

Winterpeen, productie	2785	Wortelen	Groenten en fruit
Witte kool, productie	2789	Brassica	Groenten en fruit
Wortelpeterselie	1036	Overige vollegrondsgroenten	Groenten en fruit
Sjalotten	1934	Uien en loken	Groenten en fruit
Uien, poot en plant, 1e jaars	1932	Uien en loken	Groenten en fruit
Uien, poot en plant, 2e jaars	1933	Uien en loken	Groenten en fruit
Uien, gele, zaai	6660	Uien en loken	Groenten en fruit
Uien, rode, zaai	6664	Uien en loken	Groenten en fruit
Uien, zilver	263	Uien en loken	Groenten en fruit
Bieten, suiker-	256	Suikerbieten	Suiker
Hennep, vezel-	944	Vezelgewas	Vlas en hennep
Vezelvas	3736	Vezelgewas	Vlas en hennep
Aardbeien open grond, zaden en opkweekmateriaal	2703	Zaaizaad	Zaaizaad
Asperges, zaden en opkweekmateriaal	2712	Zaaizaad	Zaaizaad
Rabarber, zaden en opkweekmateriaal	2756	Zaaizaad	Zaaizaad
Andijvie, zaden en opkweekmateriaal	2709	Zaaizaad	Zaaizaad
Augurk, zaden en opkweekmateriaal	2732	Zaaizaad	Zaaizaad
Bloemkool, winter, zaden en opkweekmateriaal	2796	Zaaizaad	Zaaizaad
Bloemkool, zomer, zaden en opkweekmateriaal	2798	Zaaizaad	Zaaizaad
Boerenkool, zaden en opkweekmateriaal	2716	Zaaizaad	Zaaizaad
Bospeen, zaden en opkweekmateriaal	2718	Zaaizaad	Zaaizaad
Broccoli, zaden en opkweekmateriaal	2720	Zaaizaad	Zaaizaad
Chinese kool, zaden en opkweekmateriaal	2722	Zaaizaad	Zaaizaad
Courgette, zaden en opkweekmateriaal	2724	Zaaizaad	Zaaizaad
Knolselderij, zaden en opkweekmateriaal	2726	Zaaizaad	Zaaizaad
Knolvenkel/venkel, zaden en opkweekmateriaal	2728	Zaaizaad	Zaaizaad
Komkommer, zaden en opkweekmateriaal	2730	Zaaizaad	Zaaizaad
Koolraap, zaden en opkweekmateriaal	2738	Zaaizaad	Zaaizaad
Koolrabi, zaden en opkweekmateriaal	2740	Zaaizaad	Zaaizaad
Krotten/rode bieten, zaden en opkweekmateriaal	2742	Zaaizaad	Zaaizaad
Meloen, zaden en opkweekmateriaal	2734	Zaaizaad	Zaaizaad
Paksoi, zaden en opkweekmateriaal	2746	Zaaizaad	Zaaizaad
Pastinaak, zaden en opkweekmateriaal	1024	Zaaizaad	Zaaizaad
Peterselie, zaden en opkweekmateriaal	1038	Zaaizaad	Zaaizaad
Peulen, zaden en opkweekmateriaal	2748	Zaaizaad	Zaaizaad
Pompoen, zaden en opkweekmateriaal	2736	Zaaizaad	Zaaizaad
Prei, winter, zaden en opkweekmateriaal	2800	Zaaizaad	Zaaizaad
Prei, zomer, zaden en opkweekmateriaal	2802	Zaaizaad	Zaaizaad
Pronkbonen, zaden en opkweekmateriaal	2752	Zaaizaad	Zaaizaad
Raapstelen, zaden en opkweekmateriaal	2754	Zaaizaad	Zaaizaad
Radijs, zaden en opkweekmateriaal	2758	Zaaizaad	Zaaizaad
Rodekool, zaden en opkweekmateriaal	2760	Zaaizaad	Zaaizaad
Savooiekool, zaden en opkweekmateriaal	2762	Zaaizaad	Zaaizaad
Schorseneren, zaden en opkweekmateriaal	2764	Zaaizaad	Zaaizaad
Selderij, bleek- en groen-, zaden en opkweekmateriaal	2766	Zaaizaad	Zaaizaad
Sla, ijsberg-, zaden en opkweekmateriaal	2768	Zaaizaad	Zaaizaad
Sla, overig, zaden en opkweekmateriaal	2772	Zaaizaad	Zaaizaad
Sla, radicchio rosso, zaden en opkweekmateriaal	2770	Zaaizaad	Zaaizaad
Spinazie, zaden en opkweekmateriaal	2774	Zaaizaad	Zaaizaad
Spitskool, zaden en opkweekmateriaal	2776	Zaaizaad	Zaaizaad
Spruitkool/spruitjes, zaden en opkweekmateriaal	2778	Zaaizaad	Zaaizaad

---

Stamsperziebonen (=stamslabonen), zaden en opkweekmateriaal	2780	Zaaizaad	Zaaizaad
Stoksnijbonen en stokslabonen, zaden en opkweekmateriaal	2782	Zaaizaad	Zaaizaad
Valeriaan, zaden en opkweekmateriaal	1020	Zaaizaad	Zaaizaad
Waspeen, zaden en opkweekmateriaal	2784	Zaaizaad	Zaaizaad
Wilde marjolein (Oregano), zaden en opkweekmateriaal	1031	Zaaizaad	Zaaizaad
Winterpeen, zaden en opkweekmateriaal	2786	Zaaizaad	Zaaizaad
Witlofwortel, zaden en opkweekmateriaal	2788	Zaaizaad	Zaaizaad
Witte kool, zaden en opkweekmateriaal	2790	Zaaizaad	Zaaizaad
Bloemzaden open grond	174	Zaaizaad	Zaaizaad
Graszaad	383	Graszaad	Zaaizaad

a) Gewascodes die RVO hanteert in de Gecombineerde opgave.

Meer informatie

Ruud van der Meer

T +31 (0) 317- 483134

E ruud.vandermeer@wur.nl

www.wur.nl/economic-research
